

Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä 08.06.2026 § 181

Lahden kaupunki, Kaupunginhallitus, 08.06.2026

§ 181

Valituslupahakemus ja valitus korkeimpaan hallinto-oikeuteen Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätöksestä vuosien 2024 ja 2025 kunnan peruspalvelujen valtionosuuksia koskeviin valituksiin

53/02.02.00.04/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

lakiasiaintohtaja Pekka Virkkunen, p. 044 416 3072

juristi Satu Heiskari, p. 050 559 4032

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Samalla kaupunginhallitus päätti tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijä

kaupunginjohtaja Kyynäräinen Niko

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää, että kaupunki hakee valituslupaa korkeimmalta hallinto-oikeudelta Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätökseen 1164/2026 vuosien 2024 ja 2025 kunnan peruspalvelujen valtionosuuksia koskeviin valituksiin oheisella valituslupahakemuksella ja valituskirjelmällä sekä valtuuttaa lakipalvelut tekemään hakemukseen ja kirjelmään tarvittavia korjauksia sekä antamaan mahdolliset lisäselitykset tässä asiassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle.

Samalla kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Perusteluosa

Lahden kaupunki on valittanut Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen valtiovarainministeriön päätöksistä 26.6.2024 VN/35660/2023, 1.11.2024 VN/35660/2023 sekä 26.5.2025 VN/33429/2024, jotka koskivat oikaisuvaatimuksia valtiovarainministeriön tekemiin päätöksiin kunnan peruspalvelujen valtionosuuden myöntämisestä. Valitukset on tuotu kaupunginhallitukselle tiedoksi 19.8.2024 § 288, 13.1.2025 § 13 ja 11.8.2025 § 248. Valituksissa kaupunki vaati valtiovarainministeriön päätösten kumoamista siltä osin, kuin peruspalvelujen valtionosuuslaskelmissa on huomioitu Päijät-Hämeen hyvinvointiyhtymän alijäämän kattamisvelvollisuus.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus hylkäsi valitukset. Hallinto-oikeuden päätöksen mukaan asiassa on kyse Lahden kaupungin peruspalvelujen valtionosuutta koskevien valtiovarainministeriön päätösten lainmukaisuuden arvioinnista. Hallinto-oikeuden arvioitavaksi ei tämän asian yhteydessä tule Päijät-Hämeen hyvinvointialueen menettelyn puolueettomuus ja oikeellisuus palkkaharmonisaatiovaraukseen liittyvän ratkaisun tekemisessä. Hallinto-oikeuden ratkaistavaksi jää, onko valtiovarainministeriö voinut tekemissään siirtolaskelmissa oikaista Lahden kaupungin ilmoittamia tilinpäätöstietoja hyvinvointikuntayhtymän alijäämän osalta.

Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymän vuoden 2022 tilinpäätökseen on kirjattu 20 miljoonan euron pakollinen varaus palkkaharmonisaatiokustannuksiin ja vastaava saaminen jäsenkunnilta varauksesta syntyneen alijäämän kattamiseksi. Lahden kaupungin laskennallinen osuus varauksen perusteena olevista palkkaharmonisaatiokustannuksista on ollut 12,1 miljoonaa euroa.

Varauksen seurauksena hyvinvointikuntayhtymän vuoden 2022 tilinpäätös on muodostunut alijäämäiseksi. Lahden kaupunki ei ole kirjannut osuuttaan vastaavaa velkaa tai kuluja omaan tilinpäätökseensä, minkä seurauksena kuntayhtymän alijäämästä aiheutuva kustannus ei ole näkynyt sen jäsenkunnan tilinpäätöksen

sosiaali- ja terveyshuollon kustannuksissa. Valtiovarainministeriö on siirtolaskelmissaan oikaissut Lahden kaupungin ilmoittamia tilinpäätöstietoja siten, että kaupungin nettokustannuksiksi on kirjattu sen osuus hyvinvointikuntayhtymän alijäämästä.

Riittävänä perusteena kunnan ilmoittamista tilinpäätöstiedoista poikkeamiselle on valtiosuusasetuksen 7 §:n perusteella voitu pitää kunnan tai kuntayhtymän tilinpäätökseen kirjattua pakollista varausta. Tähän nähden asiassa ei ole merkitystä sillä, että palkkaharmonisaatiokorvaus ei ole vielä tosiasiallisesti syntynyt eikä siitä ole ollut olemassa kuntia velvoittavaa sopimusta 31.12.2022 mennessä. Ilman palkkaharmonisaatiovarauksesta johtuvan kuntayhtymän alijäämän huomioon ottamista Lahden kaupungin tilinpäätös ei ole antanut tilanteesta oikeaa kuvaa valtiosuuden laskemisen kannalta. Menettelyn tarkoituksena on ollut varmistaa kuntien välinen oikeudenmukainen kohtelu ja estää kuntien kirjauskäytännöistä johtuvien kuntakohtaisten erojen vaikutus laskelmiin. Asiassa ei ole osoitettu, että nyt tehty laskelma olisi johtanut Lahden kaupungin osalta eriarvoiseen kohteluun. Valtiovarainministeriö ei ole käyttänyt harkintavaltaansa lain tai hallinnon oikeusperiaatteiden vastaisesti. Valituksenalaisia päätöksiä ei ole syytä muuttaa.

Hämeenlinnan hallinto-oikeuden päätös on asian liitteenä.

Muutoksenhaku

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valitus, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on tehtävä 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantotapaa vastaanottajan katsotaan saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Päätös on lähetetty päätöksen antopäivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta (15.5.2026).

Kaupunginhallitus

Päätöspäivämäärä 08.06.2026 § 181

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

Ote: konsernihallinto/talousoikeudet, konsernihallinto/lakipalvelut, korkein hallinto-oikeus